

**Til styre i stiftelsen
Norsk Naturarv**

REVISJONSBERETNING FOR 2007

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Norsk Naturarv AS for regnskapsåret 2007, som viser et overskudd på kr 52 799,-. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

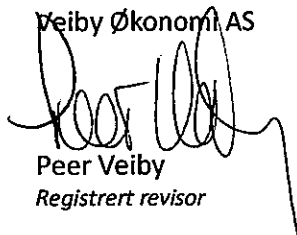
Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2007 og for resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter

Hønefoss 27.05.2008

Veiby Økonomi AS

Peer Veiby
Registrert revisor

Stiftelsen Norsk Naturarv

Årsregnskap 2007

Stiftelsen Norsk Naturarv

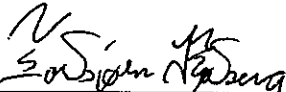
Årsregnskap 2007

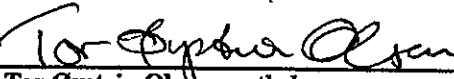
Balanse

	Note	31.12.2007	31.12.2006
Eiendeler			
Omløpsmidler			
Bankinnskudd, kontanter og lignende		214 948	137 611
Sum omløpsmidler		214 948	137 611
Sum eiendeler		214 948	137 611
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
skyldig skatt/aga		24 529	
Grunnkapital		3 000	3 000
Annen egenkapital		187 419	134 611
Sum egenkapital		214 948	137 611

Oslo/Hønefoss, 27/5-2008

I styret for Norsk Naturarv

Torbjørn Røberg, styrets leder

Tor Øystein Olsen, nestleder

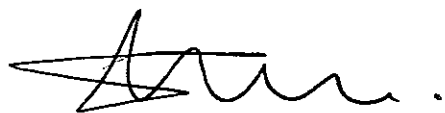

Tore Berg, styremedlem

Lars Ove Hansen, styremedlem

Aktivitetsregnskap

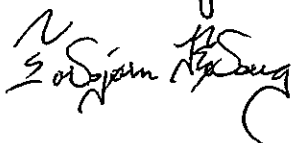
01.01 - 31.12

	Note	2007	2006
Anskaffede midler			
Bevilgning fra byråd for miljø og samferdsel		750 000	600 000
Inntekter fra Statsbygg			
Renteinntekt		11 946	6 795
Sum anskaffede midler		761 946	606 795
Forbrukte midler			
Ledergodtgjøring		360 000	270 000
Driftsutgifter skjøtsel		28 550	4 385
Overvåkning		150 000	23 000
Gjenoppbygging		4 900	25 401
Administrasjon og IT		4 617	38 834
Nettsted		7 965	33 241
Bilder for internett		37 880	59 600
Sum forbrukte midler		593 912	184 461
Andre kostnader			
Revisjon		17 500	21 187
Lønn/arb.g.avg.		90 000	
Div. andre kostnader		7 736	
Sum andre kostnader		115 236	21 187
Sum kostnader		709 148	205 648
Årets aktivitetsresultat		52 799	401 147
Tillegg/reduksjon egenkapital			
Annen egenkapital		52 799	5 747
Sum anvendelse		52 799	5 747

LARS OVE HANSEN

Oslo 16/4 08

Tone Børve

Norsk Naturarv
Årsregnskap 2007

Noter

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Note 2 Godtgjørelse til styrets leder

Lederen av stiftelsens styre har mottatt kr 360 000,- i godtgjørelse, etter faktura fra lederens enkeltpersonsforetak.

Videre har en av lederens nærstående utført tjenester for stiftelsen for kr 32 000,-

Note 3 Tilskudd

Stiftelsen har mottatt tilskudd fra Oslo Kommunue på kr. 750 000,-.

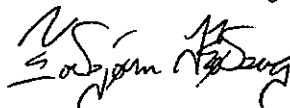
Note 4 Honorar til revisor m.m.

Stiftelsen har ikke hatt ansatte i 2007. Stiftelsen har derfor ikke plikt til å tegne obligatorisk tjenstepensjon. Kostnadsført revisjonshonorar for 2007 utgjør kr. 17 500,- og gjelder lovpålagt revisjon.

LARS OVE HANSEN
Oslo 16/4 - 08

Tore Berg

Årsmelding Norsk Naturarv 2007

1. Styret i 2007

Leder Torbjørn Røberg

Selteveien 188
3512 HØNEFOSS

Nestleder Tor Øystein Olsen

Konvallveien 67
2742 GRUA

Styremedlem Lars Ove Hansen

Sparavollen 23
3021 DRAMMEN

Styremedlem Tore Berg

Tollbugata 29A
3044 DRAMMEN

2. Visjon

Formidle kunnskap, skape forståelse og vekke interesse for norsk natur, og arbeide praktisk for å bevare truede arter og rehabilitere naturtyper.

3. Mål 2007

Norsk Naturarv har som formål å bevare og formidle landets naturarv. Stiftelsen arbeider også aktivt for å sikre og restaurere arts mangfoldet i natur- og kulturlandskap.

Norsk Naturarv har følgende arbeidsoppgaver:

1. Gjenoppbygging og rehabilitering av leveområder for truede arter
2. Overvåking av truede arter
3. Frøbankprosjekt
4. Skjøtselstiltak tilknyttet verdifulle naturtyper
5. Medier
6. Nettstedet: www.naturarv.no

1) Gjenoppbygging og rehabilitering av leveområder for truede arter

Tap av biologisk mangfold omtales som en av verdens store utfordringer. Et viktig ledd i det å ivareta arter, er å sikre deres leveområder og å forvalte leveområder som er viktige for arts mangfoldet.

I henhold til *Konvensjonen om biologisk mangfold* (Riokonvensjonen), som Norge ratifiserte i 1992, har vi som nasjon forpliktet oss til å følge den. Norge var en drivkraft bak Konvensjonen om biologisk mangfold og har derfor et spesielt ansvar for å gjennomføre den.

Et av de viktigste punktene i denne konvensjonen er vektleggingen av bevaring av artsmangfoldet. To viktige tiltak for å bevare artsmangfoldet, er å fremme vern av økosystemene og å opprettholde levedyktige bestander av arter i deres naturlige omgivelser. Hvert land skal, så langt det er mulig og hensiktsmessig, overvåke, beskytte og iverksette tiltak i områder med særlig betydning for artsmangfoldet. Videre har vi forpliktet oss til å rehabilitere og gjenopprette ødelagte økosystemer, samt til å fremme gjenoppbygging og rehabilitering av truede arter innenfor eller utenfor beskyttede områder.

2) Overvåking av truede arter

For å kunne forvalte naturarven gjennom å bevare truede arter er det avgjørende å vite om bestemte arter er til stede, hvor mange bestander som finnes og hvor store de er. En annen viktig faktor er den enkelte lokalitets miljøtilstand. Dette er avgjørende når arter velges ut for gjenoppbygging og rehabilitering. Videre er overvåking viktig for å bedømme tiltakets effekt.

3) Frøbankprosjektet

En del av arbeidet med det å bevare naturarven gjennom å ta vare på utrydningstruede arter går ut på å samle inn og bygge opp et lager med frø fra direkte truede og sårbare planter. I tillegg er det samlet inn frø fra arter som består av få individer nasjonalt og som ikke er vurdert for rødlisten. Hensikten med frøbanken er å sikre utvalgte arter deres overlevelse i tilfelle de skulle forsvinne. Dessuten brukes frøbanken til å øke forekomsten av kulturhistoriske planter ved at innsamlede frø dyrkes i urtehager.

4) Skjøtselstiltak tilknyttet verdifulle naturtyper

Ulike naturtyper representerer mangfoldet av naturarven. Mange av dem er skapt av menneskets høsting av naturen ved bruk av beitedyr og slått. Når den tradisjonelle driften legges om, medfører dette at områder gror igjen eller plantes til, og at driften intensiveres eller legges om til annen drift.

Stiftelsen fokuserer på naturtyper representert gjennom hevdet natur som slåtteeenger og beitemark. Skjøtselstiltak vil bli iverksatt der hvor det finnes truede og verdifulle naturtyper og der hvor naturtypene er levested for helt spesielle arter.

5) Medier

Informasjon om Norsk Naturarvs arbeid er viktig i forbindelse med formidling av hva naturarvens mangfold består av og i forbindelse med synliggjøring av stiftelsens arbeid.

6) Nettstedet: www.naturarv.no

.En viktig kilde til informasjon om den norske naturarven er stiftelsens nettsted.

4. Vurdering av måloppnåelse

Mål 1) Gjenoppbygging og rehabilitering av truede arter

Amfibier

- ***Stor salamander (VU)***: Under befaring i mai 2007 ble det sett én stor salamander i en restaurert gytedam for liten salamander på Bleikøya. I september utførte Norske Naturveiledere på oppdrag fra Norsk Naturarv en undersøkelse for å dokumentere stor salamander i dammen. Det ble funnet én 15,1 cm lang hunn i god tilstand. Restaurering av

gytedam for liten salamander førte til at en gytedam for stor salamander også ble restaurert.

- **Liten salamander (NT):** Gytedam med liten salamander på Bleikøya ble fullrestaurert i 2006. Dette året tørket dammen helt ut om sommeren, slik den har gjort flere andre somrer. I 2007 var den fylt opp til bredden med vann hele sommeren. Rotskudd fra piletrær felt i 2006 ble klippet i september. Stubbene til de andre felte trærne var døde i og med at de sto under vannspeilet. Svovellukt i vannet har forsvunnet. Algematter, nytt for 2007, dekket 60 % av overflaten i august. I mai var det stor aktivitet med liten salamander i dammen. Norske Naturveiledere undersøkte i september på oppdrag fra Norsk Naturarv tilstanden for liten salamander. 27 larver av liten salamander ble fanget og sluppet ut. (I 2006 var det 0 yngel i dammen i september.) Det ble foretatt 13 fangstforsøk med hov i dammen. Største antall larver i én sveip var 7.

Insekter

- **Lakrismjeltblåvinge (CR):** Arten er ikke påvist på øyene i Oslo, men lever på naboøyene i Asker og Bærum (Borøya, Brønnøya, Nesøya og Ostøya). Larvene er avhengige av lakrismjelt som står på Bleikøya og Heggholmen. Voksne individer suger nektar av engplanter. Eng S på Heggholmen ble slått med ryddesag i august, men lakrismjelt fikk bli stående. Bestanden med lakrismjelt har økt i antall og utbredelse. I 2005, da rehabiliteringen begynte på Heggholmen, var det 3 store individer med lakrismjelt fordelt på 2 dellokaliteter. I 2007 var det 15 store og rundt 20 små individer med lakrismjelt fordelt på 3 dellokaliteter.

I 2007 begynte rehabiliteringen på Bleikøya. Kalktørreng V på øya ble påbegynt ryddet. I området inn mot skogen finnes det en god bestand med lakrismjelt. Lokaliteten gjøres mer lysåpen. I tilfelle sommerfuglen ikke lever på Bleikøya og Heggholmen, kan restaureringen på disse to naboøyene bidra til at den utvider sitt leveområde.

- **Alantfjærmøll (EN):** Arten er påvist på Bleikøya, Lindøya, Nakholmen og Bygdøy. Arten er avhengig av krattalant som står på Bleikøya. Eng NØ på Bleikøya ble slått med ryddesag i september.
- **Alantstengelvikler (EN):** Arten har vært observert bare på Malmøya de senere årene. Arten er avhengig av krattalant, som vokser på Bleikøya. I tilfelle sommerfuglen ikke lever der, kan restaureringen på Bleikøya og Heggholmen bidra til at den utvider sitt leveområde. Eng NØ på Bleikøya ble slått med ryddesag.
- **Liten lakrismjeltsekkemøll (EN):** Arten er påvist på Bleikøya, Lindøya og Bygdøy. Gnagmerker på lakrismjelt er funnet på Heggholmen og Hovedøya. Arten er avhengig av lakrismjelt som står på Bleikøya og Heggholmen. Eng S på Heggholmen ble slått med ryddesag i august, men lakrismjelt fikk bli stående. Bestanden med lakrismjelt har økt i antall og utbredelse. I 2005, da rehabiliteringen begynte på Heggholmen, var det 3 store individer med lakrismjelt fordelt på 2 dellokaliteter. I 2007 var det 15 store og rundt 20 små individer med lakrismjelt fordelt på 3 dellokaliteter.

I 2007 begynte rehabiliteringen på Bleikøya. Kalktørreng V på øya ble påbegynt ryddet. I området inn mot skogen finnes det en god bestand med lakrismjelt. Lokaliteten gjøres mer lysåpen.

- **Markmalurtøyelokkmøll (VU):** Arten er observert på Malmøya og i Ekebergskråningen. Det er derfor sannsynlig at møllen også lever på Bleikøya og Heggholmen. Arten er avhengig av markmalurt, som står på Bleikøya. I tilfelle sommerfuglen ikke lever på Bleikøya og Heggholmen, kan restaureringen på disse to øyene bidra til at den utvider sitt leveområde. Eng NØ på Bleikøya ble slått med ryddesag med krattkniv i september. Enger S og N på Heggholmen ble slått med ryddesag med krattkniv i august.
- **Drakehodeglansbille (EN):** Arten er påvist på Bleikøya, Bleikøyalven og Hovedøya. Arten er avhengig av planten drakehode. Bleikøya har Oslos største forekomst av denne arten NØ på øya. Denne kalktørrengen ble påbegynt restaurert med full slått i 2005. Dette resulterte i en åpen eng, men det førte også til at forekomsten av drakehode i 2006 tilsynelatende ble noe redusert. Stor blomstring av drakehode i 2007. Engen ble i 2007 ryddet kun ved at busker og småtrær ble fjernet med ryddesag.

Kalktørreng med drakehode SØ på Bleikøya ble påbegynt restaurert i 2006. Den ble ferdig ryddet i 2007. Kvister ble klippet ned og trær felt.

Kalktørreng V på Bleikøya har også en bestand med drakehode. Restaurering av dette området ble påbegynt i 2007 ved at busker ble klippet ned med greinsaks.

Kalktørreng S på Heggholmen har en liten bestand med drakehode. Denne engen ble påbegynt restaurert med full slått i 2005. Samme skjøtsel som for drakehode NØ på Bleikøya.

- **Klapregresshoppe(VU):** Arten har vært observert bare på Malmøya de senere årene. Det er sannsynlig at gresshoppen også lever på Bleikøya og Heggholmen, siden miljøet her er likt miljøet på Malmøya. I tilfelle gresshoppen ikke lever på disse to øyene, kan restaureringen her bidra til at den utvider sitt leveområde. Eng NØ på Bleikøya ble slått med ryddesag i september. Enger S og N på Heggholmen ble slått med ryddesag i august og oktober.
- **Sangsikade (VU):** Arten har vært observert bare på Hovedøya og Malmøya de senere årene. Det er sannsynlig at sikaden også lever på Bleikøya og Heggholmen, siden miljøet her er likt miljøet på Hovedøya og Malmøya. I tilfelle sikaden ikke lever på disse to øyene, kan restaureringen her bidra til at den utvider sitt leveområde. Enger Ø og V på Bleikøya ble slått med ryddesag med krattkniv i september. Enkelte busker og småtrær får stå, da sangsikaden trives med å klatre i kratt og bregner. Enger S og N på Heggholmen ble slått med ryddesag med krattkniv i august og oktober.
- **Slåpetornstjertvinge (NT):** Arten er observert av Norsk Naturarv. En av larvens vertsplanter, slåpetorn, er stedvis vanlig på Bleikøya. Når vi legger vekstforholdene bedre til rette for slåpetorn, vil forhåpentligvis slåpetornstjertvinge også få bedre kår under larvestadiet. Slåpetornens livsvilkår forbedres ved at dens konkurrenter fjernes systematisk. Slåpetorn favoriseres ved at den i begrenset grad slås med ryddesag og ved at den får lov til å bli stående ved knauser og i skogbryn. På egnede steder der det ikke slås, fjernes vanlige krattarter til fordel for slåpetorn.

Planter

- **Hvitmure (CR):** Bestanden på Tåsen fikk et hvileår. Arten ser ikke ut til å trives med årlig slått.

- **Bulmeurt (EN):** Strandenger S og Ø på Heggholmen. Engene ble slått med ryddesag i august.
- **Kryppjonsokkoll (EN):** Rehabiliteringen gikk ut på å luke bort gjengroingsarter og fjerne hogstavfall. Dessuten ble jord blottlagt rundt flere planter slik at de overjordiske utløperne lettere kunne sette røtter. Rehabiliteringen medfører at antall blomstrende individer øker. I 2007 var 1097 individer i blomst, fordelt på 17 delokaliteter. I 2006 var 795 individer i blomst, fordelt på 15 delokaliteter. Og i 2005 var omkring 500 individer i blomst, fordelt på 12 delokaliteter (første års rehabilitering).
- **Drakehode (VU):** Eng S på Heggholmen ble slått med ryddesag med krattkniv i august. Området med drakehode ble ikke slått i 2007. Eng NØ på Bleikøya ble påbegynt restaurert med full slått i 2005. Dette resulterte i en åpen eng, men det førte også til at antall drakehoder ble redusert. Både i 2006 og 2007 ble engen ryddet kun ved at oppslag av busker og trær ble fjernet med ryddesag i september. Eng SØ på Bleikøya ble påbegynt restaurert med full slått i 2006. Områder med drakehode ble ikke slått. Flere lunder ble fjernet, da disse sto inntil drakehodene og skygget for disse. Eng V på Bleikøya med drakehode ble påbegynt restaurert i 2007. Busker og kratt ble klippet ned med greinsaks i september.
- **Hundetunge (NT):** Strandenger V på Heggholmen ble slått med ryddesag med krattkniv i august.

Kulturhistoriske planter

- **Legekattemynte (CR):** 19 individer fra Norsk Naturarvs urtehage er plantet ut i Oslo kommunes urtehage i Gamlebyen i 2006. Botanisk hage ved Naturhistorisk museum overtok ansvaret for skjøtsel av hagen våren 2007. Norsk Naturarv hadde 40 individer i sin urtehage på Ringerike.
- **Legeløvehale (EN):** 1 individ fra Norsk Naturarvs urtehage er plantet ut i Oslo kommunes urtehage i Gamlebyen i 2006. Botanisk hage ved Naturhistorisk museum overtok ansvaret for skjøtsel av hagen våren 2007. Norsk Naturarv hadde ingen individer av legeløvehale fra Oslo-bestanden i sin urtehage på Ringerike i 2007, men det fantes 20 individer fra Ringerike der.
- **Hunderot (ingen rødlistestatus):** 10 individer fra Norsk Naturarvs urtehage er plantet ut i Oslo kommunes urtehage i Gamlebyen i 2006. Botanisk hage ved Naturhistorisk museum overtok ansvaret for skjøtsel av hagen våren 2007. Norsk Naturarv hadde 30 individer i sin urtehage på Ringerike.

Mål 2) Overvåking av truede arter

Forekomst av langøreflaggermus i kirker

Over 80 % av kirkene hittil undersøkt i Norge har vært benyttet av flaggermus. Rundt halvparten av de kirker det er funnet levende dyr i har tilhørt arten brunlangøre, en art som er rødlistet i Oslo.

Miljøvern avdelingen hos Fylkesmannen i Oslo & Akershus ga Nordisk Informasjonssenter for Flaggermus (NIFF) sommeren 2006 totalt 25.000 kroner fra viltfondets midler for å